

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לחינוך תשע"ט 2019

שם הקורס: _____ סוציולוגיה של גזענות בתחום החינוך: ניתוח ביקורתי _____

מס' קורס: _____ 12910249, 12910259

שם המרצה: _____ דר' סראב אבורביעה-קוידר
שעות קבלה: _____ ג' 12-13 בבנין _____ חדר _____

יעדי ההוראה:

בסמינר זה נכיר את תיאוריית הגזע הביקורתית (critical race theory); את מקורותיה התיאורטיים ותרומתה המתודולוגית לחקר מיעוטים בזירת ההשכלה הגבוהה. הסמינר יפתח בהבנת מושגים בסיסיים, כגון גזענות, הגזעה, הצטלבות רב צירית (intersectionality), עליונות לבנה, פריבילגיה, תיוג ועוד. מושגים אלו ייבחנו בזירת ההשכלה הגבוהה בקרב מיעוטים אתניים \ מוגזעים \ מגדריים \ לשוניים ואחרים. נשאל מהם ביטויי הגזענות היומיומיות בקרב

פרשיות לימודים:

סמסטר א':
שיעור 1+2: מבוא: מונחים מרכזיים לחקר הגזענות:
שיעור 3: יסודות תיאוריית הגזע הביקורתית בחינוך
שיעור 4: מתודולוגיית הגזע הביקורתית:
שיעור 5: לובן ופריבילגיה (white supremacy & privilege)
שיעור 6: intersectionality הצטלבויות של גזע, מגדר, מעמד ועוד.
שיעור 7: גזענות של יומיום בקמפוס:
שיעור 8: תיוג מיעוטים במוסדות ההשכלה הגבוהה:
שיעור 9: נגישות מוגזעת להשכלה גבוהה בקרב מיעוטים שחורים:
שיעור 10: גזענות ניאו ליברלית בקמפוס:
שיעור 11: גזענות מוסדית בהשכלה הגבוהה:
שיעור 12: האם קיים "מגוון" (diversity) במוסדות ההשכלה הגבוהה?
שיעור 13: התמודדות מול גזענות במוסדות ההשכלה הגבוהה: אסטרטגיות של זהות
שיעור 14: מפגשי הכנה לקראת הגשת הצעות המחקר.
סמסטר ב':
הצגת הצעות המחקר על ידי התלמידים.

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)	
נכחות חובה	- 10% בחירה
5 רפרטים	- 10%
עבודה סופית	- 60%
פרזנטציה	- 20%
סירים	- %
סה"כ	- 100%

ציון עובר בקורס- ציון סופי 70

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

שיעור 1+2: מבוא: מונחים מרכזיים לחקר הגזענות:

יהודה שנהב, יוסי יונה. 2008. מבוא: גזענות מהי? בתוך, שנהב, י ויונה, י. (עורכים) *גזענות בישראל*. תל אביב: מכון ון ליר והקיבוץ המאוחד (עמ' 13-46).

אנגלית:

: פרק ההקדמה (introduction) מתוך:

Wekker Gloria. 2016. *White Innocence: Paradoxes of Colonialism and Race*. Duke University Press: Durham & London. Pp. 1-29.

שיעור 3: יסודות תיאוריית הגזע הביקורתית בחינוך

Taylor, Edward. 2009. "The foundations of critical race theory in education: An introduction". In Taylor, E. et al. (Eds.) *Foundations of Critical Race Theory in Education*. Routledge: UK. Pp. 1-17

Ladson-Billing, Gloria. 2009. "Just what is critical race theory and what's it doing in a nice field like education"? In Taylor, E. et al. (Eds.) *Foundations of Critical Race Theory in Education*. Routledge: UK. Pp. 17-37.

להרחבה:

Gillborn David. 2006. "Critical Race Theory and Education: Racism and antiracism in educational theory and praxis".

Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education, 27 (1) pp. 11-32.

שיעור 4: מתודולוגיית הגזע הביקורתית:

Yosso, Tara & Solorzo, Daniel. 2009. "Critical race methodology: counter story telling as an analytical framework for educational research". In In Taylor, E. et al. (Eds) *Foundations of Critical Race Theory in Education*. Routledge: UK. Pp. 131-148.

אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.
על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.

**
